

Het waterige verleden van Aalsmeer in ‘Oud Nuus’

Aalsmeer - De gemeente Aalsmeer bestaat voor meer dan een derde uit water. Dus is het niet zo gek dat er af en toe een editie van Oud Nuus verschijnt waarin water door de verhalen klotst. Dat is zeker het geval bij de zojuist verschenen december-editie. Meteen al in het begin: een artikel van Kees G. Eveleens over de Rijsbrugge die na eeuwen (fysiek) onder water verdwijnt, gevolgd door een artikel van Jan Willem de Wijn dat juist gaat over de Groene-weg die na eeuwen weer (virtueel) opduikt. Over de relatie van een Aalsmeerse paltrokmolenaar aan het Dirkjes Zwet met een Amsterdams exemplaar aan de Mennonieten-sloot, op een locatie tegenover het huidige Stedelijk Museum. Over de Aalsmeer eilanden aan de Amerikaanse oostkust (tegenwoordig eigendom van de familie van de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken John Forbes Kerry) en het schip 'Aalsmeergracht' dat wel eens langs die (inmiddels Elizabeth-) eilanden vaart.

Hornmeer géén meer

In Oud Nuus ook aandacht voor een van de oudste jachthavens van Aalsmeer, Dragt, die dit jaar een eeuwfeest vierde. Of over een 'Horn' die pas decennia na zijn inopdering een meer wordt genoemd, terwijl er allang geen water meer staat. Het Hornmeer blijkt nooit een meer te zijn geweest. Om nog maar te zwijgen over een dijk (met vaarsloot erachter) die eerst het Haarlemmermeer moest weren om tachtig jaar later als boezem te dienen voor het water uit Haarlemmermeer. Dat was 250 jaar geleden de redding van Aalsmeer. Maar in het verleden ligt het heden! Vorige week

werd in Aalsmeer een nieuwe waterkering aangelegd, nu aan de oever van de Westeinder. De geschiedenis lijkt zich te herhalen.

Bloemen

Jaap Spaargaren schetst in een artikel het belang van twee chrysantenrassen 'Mrs R.C. Pulling' en 'Rayonnant' voor de vroegere Aalsmeerse teeltplannen. En Gert Wentzel vond bij zijn archiveringswerk voor Oud Aalsmeer leuke informatie die hij verwerkte in een verhaal over de Bloemenhofreue van 1952. In de laatste aflevering van de rubriek 'Aalsmeer buiten Aalsmeer' aandacht voor straatnamen met Aalsmeer erin elders. Uiteraard in Haarlemmermeer en Amsterdam, maar ook in Almere en (wie had dat gedacht?) in Ochten in de Betuwe. Daar blijkt de nasleep van de Tweede Wereldoorlog een rol in te hebben gespeeld.

Nieuwjaarswens

In het voorwoord van Oud Nuus staat naar aanleiding van de overwegend 'waterige' inhoud: 'Panta Rhei', alles kan wel vloeien, maar de tijd vliegt! Het blad sluit af met een nieuwjaarswens van midden 19de eeuw van ene Klaas Maarse. En na die blik achteruit, kijken bestuur, redactie en vrijwilligers van de stichting Oud Aalsmeer vooruit en wensen alle lezers een behouden vaart door een historisch 2016 toe.

De nieuwe Oud Nuus is in de Aalsmeerse boekhandels verkrijgbaar en kost 5 euro. Maar een lidmaatschap van Oud Aalsmeer (met vier gratis nummers per jaar) bedraagt slechts 18,50 euro. Penningmeester Annigje Leighton-van Leeuwen is bereikbaar via 323553.

Foto: www.kicksfotos.nl

Aalsmeer, Kudelstaart en Rijsenhout Grote Clubactie levert verenigingen 16.745,- op

Aalsmeer - Sport-, cultuur- en hobbyverenigingen hebben ook dit jaar weer kunnen rekenen op de inzet van hun fanatieke lotenverkopers. De totale opbrengst van verenigingen uit Aalsmeer, Kudelstaart en Rijsenhout is 16.745 euro. Het bedrag dat verenigingen jaarlijks ophalen met de Grote Clubactie is onmisbaar voor het inrichten van het clubhuis, de aanschaf van materialen en het organiseren van activiteiten. De opbrengsten voor de verenigingen uit Aalsmeer, Kudelstaart en Rijsenhout zijn gisteravond, woensdag 16 december, tijdens de Grote Clubavond bekend gemaakt bij de Intersport-vestiging in Uithoorn.

Fanatiek voor club

In totaal deden dit jaar 6.000 verenigingen mee. Die verenigingen verkochten dit jaar 310.000 loten meer dan vorig jaar. Door het fanatisme van de lotenverkopers zijn 2,9 miljoen loten verkocht en werd een opbrengst van bijna 9 miljoen euro opgehaald, waarvan 80 procent rechtstreeks naar de clubkas gaat. Direc-

teur Frank Molkenboer van de Grote Clubactie: "We hebben dit jaar een prachtig resultaat behaald, omdat verenigingen ruim 300.000 loten meer verkochten dan vorig jaar. We zijn erg trots op deze opbrengst en dit is vooral te danken aan honderdduizenden enthousiaste vrijwilligers. Van de opbrengst gaat zo'n 7 miljoen euro direct naar de 6.000 deelnemende verenigingen. Een fantastisch resultaat voor het verenigingsleven in Nederland!"

De Grote Clubactie is onderdeel van de Nationale Grote Clubactie. De Nationale Grote Clubactie bestaat uit twee loterijen: de Grote Clubactie en de Support Actie. De Support Actie is een doorlopende loterij en heeft elk kwartaal een trekking. Dit jaar hebben de loterijen samen een recordopbrengst gehaald van 11,7 miljoen euro. Het unieke van de Grote Clubactie is dat 80 procent direct naar de clubkas gaat, de resterende 20 procent gaat naar onder meer prijzen en het organiseren van de loterij.

Middag- en avondopenstelling Aalsmeer by Night vanaf de watertoren zondag!

Aalsmeer - Aanstaande zondagavond 27 december tussen 19.00 en 22.00 uur is de watertoren speciaal geopend om naar boven te klimmen en te genieten van een groots uitzicht over Aalsmeer en haar regio in nachtelijke omstandigheden. De gebruikelijke openingstijden van de watertoren zijn er ook overdag van 13.00 tot 17.00 uur, maar dit keer wil het bestuur van S.B.W.A. iedereen extra kennis laten maken met

Van 23 tot en met 27 december Vogelshow in de Bloemhof

Aalsmeer - De vereniging van Vogelvrienden voor Aalsmeer en Omstreken organiseert elk jaar een grote vogeltentoonstelling. Dit jaar mag de afdeling de district-tentoonstelling van Noord-Holland voor het eerst in haar 63 jarig bestaan organiseren. Het hoogtepunt van elke vogelvereniging is het organiseren van deze tentoonstelling waar vogels door vogelliefhebbers worden gebracht en beoordeeld door erkende keurmeesters, aangesloten bij de Nederlandse Bond voor Vogelliefhebbers. Voor elke vogel wordt een keurbriefje ingevuld met de toegekende keurpunten. Wie het hoogst eindigt is kampioen of algemeen kampioen. Bij de opening is het afwachten hoe de stand is van de behaalde punten en wie uiteindelijk de kampioen of algemeen kampioen wordt. Wat zal het zijn 92,93 of zelfs 94 punten? Het is afwachten tot de prijsuitreiking. Ook de jeugd is aanwezig op deze tentoonstelling en wel met een eigen vogelafdeling. Dit jaar zijn er 6 jeugdige inzenders met totaal 35 vogels die mee doen aan deze geweldige show. In totaal zijn er 1116 vogels ingezon-

den, bestaande uit kanaries, tropen, kromsnavels en aparte soorten, zoals kakatoes, kleine Cubavink, bastaard putter en bij de kanaries de speciale houdingsrassen. Er wordt ook een speciale afdeling zangkanaries ingericht en deze vogels zijn getraind op hun zang. De vereniging van Vogelvrienden is trots dat zij zo'n uitgebreid sortiment aan vogels mag tentoonstellen in de Bloemhof aan de Hornweg tijdens de kerstdagen. Verder is er de gelegenheid om deel te nemen aan de tombola, een kopje koffie of thee te drinken in de sfeervolle omgeving en vergeet niet de grote verkoopafdeling met vele soorten vogels te bezoeken! Al met al ruimschoots de moeite waard om een kijkje te komen nemen. De tentoonstelling is open op woensdag 23 december van 20.00 tot 22.00 uur, donderdag 24 december van 10.00 tot 15.00 uur, vrijdag 1e kerstdag gesloten, zaterdag 26 december van 10.00 tot 17.00 uur en zondag 27 december 10.00 tot 15.00 uur. Om 15.00 uur wordt afgesloten met het rad van avontuur waarmee vele prijzen te winnen zijn. Voor inlichtingen: 06-10666878.

De watertoren is ruim 50 meter hoog en het zijn ruim 200 treden om naar boven te gaan, maar daarna wordt men ruimschoots beloond met het verlichte vergezicht. Na afloop kan men lekkere glühwein drinken of warme chocolademelk, koffie of thee. Parkeren kan men bij het surfeiland of in de wijk Hornmeer. Uiteraard is er bij de watertoren een goede gelegenheid om fietsen te stallen. Zowel tijdens de middag openingstijden als die van de avond is de entree voor kinderen 1 euro en voor volwassenen 2 euro. Bijzonderheden over het unieke rijksmonument van Aalsmeer zijn te lezen op de website www.aalsmeer-watertoren.nl

Weliswaar ‘import’, maar veel over te vertellen Familie Verbeek in Aalsmeer

Aalsmeer - De Stichting 'Oud-Aalsmeer' heeft veel publicaties over Aalsmeerse geslachten op haar naam staan. Er zijn natuurlijk enkele heel specifieke achternamen in het dorp. Die staan daarin. Informatie over de naam 'Verbeek' ontbreekt nog in die overzichten. Die familie is weliswaar 'import', maar er valt best wat over te vertellen. Er woonden en wonen er toch aardig wat familieleden in Aalsmeer.

De roots van de familie Verbeek zijn te vinden in het 'Land van Heusden en Altena', een streek onder Gorinchem en naast de Biesbosch. Daar wonen nu nog nakomelingen van Laurens Jansen (lees: Janszoon) van Beeck. Van Laurens is bekend dat hij geboren moet zijn circa 1635 en dat hij op 5 maart 1661 in Veen is getrouwd met Cornelia Gielen van Opleeuw ('Gielen' moet gelezen worden als: dochter van Michiel van Opleeuw). Zij kregen tien kinderen, allemaal geboren in Veen en gedoopt in de Nederduits Gereformeerde Kerk van Veen: Geerttruyt (1662), Corstiaan (1664), Jan (1666), Mattijs (1668), Dirksen (1670), Maria (1672), Maria (1674), Michiel (1676), Thomas (1680) en Michiel (1684). Die jaartallen gaan iets betekenen als ze in verband gebracht worden met gebeurtenissen uit de vaderlandse geschiedenis, zoals het 'Rampjaar 1672', bijna 350 jaar geleden. Van twee zoons (Corstiaan en Michiel) en twee dochters zijn nakomelingen bekend. De kinderen van Corstiaan zijn tot halverwege de 20e eeuw vrijwel trouw gebleven aan hun geboortegrond of naaste omgeving. Maar het overgrote deel van de familie Verbeek stamt af van de jongste zoon Michiel; zij hebben zich verspreid over een groot aantal plaatsen in Nederland en daarbuiten zoals in Canada, de Verenigde Staten, Australië en Argentinië. Met een groot aantal medestreekgenoten verdiende de familie Verbeek het brood in de zalmvisse-

rij (zalmen staan zelfs in het wapen van de gemeente Andel). Dat vissen gebeurde op grote schaal en men moest voor een redelijke vangst steeds verder de rivieren op, onder andere via de Waal naar de Rijn, tot heel ver in Duitsland. De inkomsten bleven door de overbevissing en milieuproblemen teruglopen en rond 1850 moest men echt omzien naar ander werk.

Haarlemmermeer en Uiterweg

Het in 1852 drooggemalen Haarlemmermeer bood velen werk, want er moest onttellend veel worden gegraven en dat ging toen echt nog met spade en kruiwagen. De eerste Verbeek die zich daar meldde was Ivo Verbeek; hij kwam met zijn tweede vrouw en acht kinderen op 6 april 1855 in de Haarlemmermeerpolder aan. Hij heeft slechts zeven jaar in het gebied kunnen wonen en werken. Na zijn overlijden emigreert zijn weduwe met haar vijf kinderen in 1862 naar Pella in de Verenigde Staten. De kinderen uit het eerste huwelijk blijven in de polder wonen. De broers Cornelis en Pieter Verbeek (en neven van bovengemelde Ivo) werkten in Veen bij Arie 't Hooft. Deze Arie 't Hooft kocht grond in de Haarlemmermeerpolder tegenover de Kanaalstraat in Aalsmeer. Omdat de boerderij (die de naam 'De Valk' zou krijgen) nog gebouwd moet worden (op kavel LL 3), woont hij tijdelijk aan de Uiterweg in Aalsmeer. Cornelis en Pieter volgen zijn voorbeeld en zij vestigen zich ook tijdelijk aan de Uiterweg. Pieter en zijn gezin vertrekken toch al kort na aankomst naar de Haarlemmermeer en zij gaan wonen aan de Veldweg (kavel LL 7), onderaan de Aalsmeerderdijk, een klein eindje de polder in. Cornelis Verbeek, zijn vrouw Anneke Roza en zes kinderen (allemaal zoons en geboren in Andel tussen 1837 en 1854) vestigen zich op 19 januari 1856 op hetzelfde adres.

Voorvader

Deze Cornelis Verbeek is de voorvader van alle Verbeek-en, die in Aalsmeer gewoond hebben en nog wonen. De voornamen van zijn zes zoons zijn: Johannes (Hannes), Jan, Maarten, Gijsbert (Gijs), Hendrikus (Hendrik) en Cornelis (Kees). Deze voornamen klinken velen bekend in de oren, maar dan gaat het niet over deze zoons, maar over kleinkinderen. Die kregen volgens goed gebruik de voornaam van hun grootvaders en dus vinden we vijftig jaar later weer een Hannes, een Jan, een Maarten, een Gijs(bert) en een Cornelis (Kees) terug. Hendrik ontbreekt in dit rijtje. Heeft hij geen nakomelingen? Ja zeker wel, maar zij dragen de voornaam 'Enrique', want Hendrik vertrok met zijn vrouw Gijsje Schouten (geboren in Aalsmeer) en zeven kinderen in 1890 naar Argentinië en zij moesten daar Spaanse voornamen aannemen. Een deel van de 24 kleinkinderen van Cornelis Verbeek is geboren in Aalsmeer. Het merendeel is van het vrouwelijke geslacht en zij krijgen door hun huwelijk andere achternamen. Dat geldt evenzeer voor de 94 achterkleinkinderen. Als de adressen van de mannelijke nakomelingen zichtbaar gemaakt worden, blijkt dat ze heel dicht bij elkaar bleven wonen, vooral aan de Oosteinderweg, grofweg tussen Machineweg en 'de Schinkel'. Dat gebied was toen ook eigenlijk ook vrij nieuw, want de Schinkelpolder werd in 1858 drooggemalen en de Oosteinderpoel volgde de in 1869. Dat was eigenlijk vrij laat, want 200 jaar daarvoor was het droogleggen al gebeurd met het Stommeer (in 1650) en het Hornmeer (in 1674).

Cornelis Verbeek

Eén van de achterkleinkinderen van Cornelis Verbeek en Anneke Roza is Herman Verbeek. Hij is geboren in 1920 en dus 95 jaar; hij woont nog steeds in zijn huis aan de Oosteinder-

De eerste Verbeek, die echt in Aalsmeer woonde en werkte, is Jan Verbeek, geboren in Andel, Noord-Brabant in 1837 en overleden in Aalsmeer in 1909. Jan Verbeek is viermaal getrouwd: met Jannetje Koningen, Geertje Lubberden, Maria van der Meer en Antje Molenaar. Met welke echtgenote hij op deze foto staat, is helaas niet bekend.

derweg 461a. Hij woont er alleen, want zijn vrouw Matje Kramer is in 2008 op 86-jarige leeftijd overleden. Herman heeft iets bijzonders klaargelegd: een fotomontage van vijf generaties Verbeek. De oudste is zijn overgrootvader Jan Verbeek. Deze Jan is nog geboren in Andel (Noord-Brabant) in 1837. Zijn eerste (Aalsmeerse) vrouw was Jannetje Koningen, een dochter van Herman Koningen. De eerste twee kinderen Cornelis en Cornelia worden niet oud: Cornelis leeft één dag en Cornelia een jaar. Anneke is het derde kind en hun vierde kind is Hermanus. Kijk, zo komt de voornaam Hermanus in de familie via de vernoeming van (schoon)vader Koningen. Deze Hermanus (1868-1941) trouwt met Wilhelmina Amalia Geleijn. In hun huis aan de Oosteinderweg 417 worden drie zoons geboren, zij krijgen als voornaam: Jan (naar Hermans vader), Arie (naar Wilhel-

mina's vader) en Hermanus.

Het wordt nu een beetje ingewikkeld, want hun oudste zoon Jan (getrouwd met Aagje de Vries) is de vader van 'onze' Herman Verbeek en dus ook van Martin (ja, die bekend is door zijn veelvuldig optreden) en van Hermans jongste broer Jan. De jongste zoon van het echtpaar Verbeek-Geleijn (Herman dus) was getrouwd met Adriana Josina Luyk (meer bekend als 'Jaen Luyk'). Zij woonden aan de Oosteinderweg op nummer 299. Daar woonde later hun zoon Herman, getrouwd met Corrie Nuyt (en hun vier kinderen). Herman is zeer geïnteresseerd in de familiegeschiedenis. Hij weet niet alleen alles over zijn naaste familie, maar ook van alle andere Verbeek-en die daar woonden, zoals Anton en Cor Verbeek (op nummer 316, een neef van zijn vader), Maarten (op nummer 292, Huib (op nummer 288) en Jaap (van de Pontweg), drie broers en alle drie achterneven van zijn vader.

Bloemen

Op nummer 266 woonde Cees Verbeek, de (enige) zoon van Jaap Verbeek, bekend van het grote bord aan zijn huis 'Verbeek & Bol', het bloemen-exportbedrijf dat nog steeds bestaat, gevestigd in het nieuwe veilingcomplex aan de Legmeerdijk. Op nummer 114 woonde Piet Verbeek (bekend als 'Piet Var' en de broer van Hermans grootvader), getrouwd met Gerritje van Hilten en hun zes kinderen: Sijtje (die naar Uithoorn vertrok), Jan (die aan de overkant ging wonen op nummer 117 en naar Australië emigreerde), Anton (die van nummer 316, al genoemd), Herman (aan de Machineweg, en werkzaam in 'Bloemenlust'), Henk (Aalsmeerderdijk en werkzaam bij de C.A.V.) en Piet (eerst een kruidenierswinkel in de Hadleystraat en later een postkantoor annex sigarenzaak in de Sportlaan). En dan is er nog Gijs(bert) Verbeek aan de Hornweg, de rozenkweker. Hij is een kleinzoon van Gijsbert Verbeek, een jongere broer van Jan Verbeek, die hiervoor als eerste staat genoemd. Een broer van zijn vader Pieter is in het dorp wel heel bekend geworden. Kees 'Krokus', de koet-

sier van dokter Snethlage en 'dorpsomroeper'. Hij woonde in de Marktstraat en zijn huis was gesierd met een gevelsteen, waarop een krokus stond.

Oorlogsjaren

Heel uitvoerig kan Herman Verbeek vertellen over de oorlogsjaren. Die heeft hij zeer bewust meegemaakt. Hij was immers 20 jaar, toen de oorlog begon. Aan tewerkstelling in Duitsland heeft hij kunnen ontkomen doordat hij 'betrokken was bij de voedselvoorziening', doordat zijn vader in de kassen de helft van de bloementelt had ingeruild voor de teelt van tomaten, tuinbonen, enz. Maar ook over de verschrikkingen van de bombardementen, het neergestorte Engelse toestel in de Schinkelpolder en de hongerwinter komen herinneringen boven tijdens het gesprek. Na de oorlog kwamen weer bloemen in de kassen terug: anjers ('William Sim', rood en wit en de paarsgestreepte Orchid Beauty) en rozen. Hij heeft een rijke levenservaring en geniet nog volop. Hij rijdt in het voorjaar met de auto naar het zuiden van Frankrijk om er zomerse dagen te beleven met vrienden in die streek, opgedaan tijdens de vakanties daar. En als het te koud wordt, vertrekt hij naar Spanje om daar een beetje te overwinteren. Het ga hem wel!

Stamboek

Overigens zijn mensen met de achternaam Mans (de groenteman-met-paard-en-wagen en groentewinkel in de Dorpsstraat bij de Lijnbaan), Millenaar (de 'kruidenier') en Van Willigen ook afkomstig uit dit Brabantse gebied. In de Hoofddorpse wijk 'Floriade' hebben straten de namen gekregen van families uit het Land van Heusden en Altena (onder andere de Verbeek-straat) en van plaatsen in deze streek. Een zeer uitvoerige Verbeek-stamboek is opgenomen in het boekwerk 'Verbeek-geschiedenis /Land van Heusden en Altena', dat eind december zal verschijnen. Het wordt op zaterdag 16 januari a.s. in Hoofddorp gepresenteerd. Informatie daarover kan opgevraagd worden via verbeekdag@hotmail.com.